

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Ekonomická fakulta

Eugen Valach

DEJINY EKONOMICKÝCH TEÓRIÍ

ERUDITIO
MORES
FUTURUM

Obsah

Obsah	3
Content	7
Zoznam schém	11
Zoznam grafov	11
Zoznam tabuliek	11
Úvod	12
1. EKONOMICKÉ MYSLENIE PRED VZNIKOM EKONÓMIE	
AKO VEDY	14
1.1. Korene ekonomického myslenia	14
1.2. Starogrécki filozofi	16
1.3. Ekonomické myslenie v stredoveku	19
1.3.1. Scholastika	21
1.3.2. Merkantilizmus	23
1.4. Filozofi prirodzených zákonov	29
1.5. Ďalší predchodcovia klasickej ekonómie	30
1.6. Fyziokratizmus	32
Zhrnutie	37
Kľúčové slová	40
Otázky	40
Literatúra	41
2. KLASICKÁ POLITICKÁ EKONÓMIA – VZNIK EKONÓMIE AKO	
SPOLOČENSKEJ VEDY	42
2.1. Charakteristika klasickej politickej ekonómie	42
2.2. Adam Smith, zakladateľ klasickej ekonómie	44
2.3. Ďalší rozvoj klasickej politickej ekonómie	50
Zhrnutie	62
Kľúčové slová	65
Otázky	65
Literatúra	67
3. NEMECKÁ HISTORICKÁ ŠKOLA A SOCIALISTICKÉ	
EKONOMICKÉ TEÓRIE	68
3.1. Nemecká historická škola	68
3.1.1. Staršia historická škola	71
3.1.2. Mladšia historická škola	72

3.2. Socialistické ekonomické teórie	76
3.2.1. Utopický socializmus	76
3.2.2. Vývrcholenie názorov na socializmus pred Marxom	78
3.2.3. Učenie Karla Heinricha Marxa	80
Zhrnutie	88
Kľúčové slová	91
Otázky	91
Literatúra	91
 4. VZNIK NEOKLASICKEJ EKONOMICKEJ TEÓRIE	93
4.1. Vznik teórie hraničnej užitočnosti	93
4.2. Charakteristika neoklasickej ekonómie	95
4.3. Rakúska škola	97
4.4. Cambridgeská škola	103
4.5. Lausannská škola	109
Zhrnutie	112
Kľúčové slová	114
Otázky	114
Literatúra	114
 5. ĎALŠÍ ROZVOJ NEOKLASICKEJ EKONÓMIE	116
5.1. Neoklasické teórie spotrebiteľského dopytu	116
5.2. Americkí neoklasici	121
5.3. Ekonómia blahobytu	125
5.3.1. Staršia škola ekonómie blahobytu	126
5.3.2. Nová škola ekonómie blahobytu	128
5.4. Neoklasické teórie nedokonalnej konkurencie	130
Zhrnutie	133
Kľúčové slová	135
Otázky	135
Literatúra	136
 6. ŠVÉDSKA ŠKOLA A TEÓRIA J. A. SCHUMPETERA	137
6.1. Švédska škola	137
6.2. Teória hospodárskeho vývoja J. A. Schumpetera	140
Zhrnutie	144
Kľúčové slová	145
Otázky	145
Literatúra	145

7. INŠTITUCIONÁLNE EKONOMICKÉ TEÓRIE.....	146
7.1. Charakteristika inštitucionalizmu	146
7.2. Inštitucionálne a neoinštitucionálne ekonomické teórie.....	147
7.3. Francúzsky štrukturalizmus	153
7.4. Nová inštitucionálna ekonómia	155
7.5. Teória verejnej voľby.....	158
7.6. Teórie reagujúce na súčasnú ekonomickú teóriu	162
Zhrnutie.....	167
Kľúčové slová	169
Otázky	169
Literatúra.....	171
8. NEOLIBERALIZMUS	172
8.1. Ordonáuika – východisko neoliberalizmu	173
8.2. Neoliberalizmus neorakúskej školy	176
Zhrnutie.....	182
Kľúčové slová	183
Otázky	183
Literatúra.....	183
9. KEYNESOVA EKONOMICKÁ TEÓRIA	185
9.1. Okolnosti vzniku keynesovstva	185
9.2. Keynesova ekonomická teória.....	186
Zhrnutie.....	199
Kľúčové slová	200
Otázky	200
Literatúra.....	200
10. ĎALŠÍ VÝVOJ KEYNESOVSTVA.....	201
10.1. Neokeynesovstvo	201
10.2. Postkeynesovstvo	212
10.3. Teórie ekonomického rastu	217
10.3.1. Keynesovské teórie rastu	218
10.3.2. Neoklasické teórie rastu.....	222
Zhrnutie.....	228
Kľúčové slová	230
Otázky	230
Literatúra.....	231

11. NEOKONZERVATÍVNE EKONOMICKÉ TEÓRIE	233
11.1. Charakteristika neokonzervatívnej ekonómie	233
11.2. Chicagska škola	234
11.3. Monetárna ekonomická teória	245
11.4. Ekonómia ponuky	251
11.5. Teória racionálnych očakávaní	255
11.6. Súčasný trendy vo vývoji ekonomického myslenia	259
Zhrnutie	263
Kľúčové slová	265
Otázky	265
Literatúra	266
12. VZNIK A VÝVOJ EKONOMICKÉHO MYSLENIA	
NA SLOVENSKU	268
12.1. Korene ekonomického myslenia na Slovensku	268
12.2. Ekonomické myslenie štúrovcov	269
12.3. Ekonomické myslenie na Slovensku na prelome 19. a 20. storočia	271
12.4. Ekonomické myslenie na Slovensku po roku 1918	273
Zhrnutie	276
Kľúčové slová	277
Otázky	277
Literatúra	277
Záver	278
Summary	279
Literatúra	280
Laureáti Nobelovej ceny za ekonómiu	281
Menný register	283

Content

Content.....	3
Obsah	7
Diagrams Index.....	11
Figures Index	11
Tables Index	11
Introduction.....	12
1. ECONOMIC THOUGHT BEFORE CLASSICAL ECONOMICS.....	14
1.1. Roots of Economic Thought.....	14
1.2. Ancient Greek Philosophers	16
1.3. Medieval Economic Thought.....	19
1.3.1. Scholasticism.....	21
1.3.2. Mercantilism.....	23
1.4. Philosophers of Natural Law	29
1.5. Predecessors of Classical Economics	30
1.6. Physiocracy.....	32
Conclusion	37
Key Words.....	40
Questions.....	40
Literature.....	41
2. CLASSICAL POLITICAL ECONOMICS – THE RISE OF ECONOMICS	42
2.1. Classical Political Economics.....	42
2.2. Adam Smith: Classical Economic System Builder	44
2.3. Development of Classical Political Economics	50
Conclusion	62
Key Words.....	65
Questions.....	65
Literature.....	67
3. GERMAN HISTORICAL SCHOOL AND SOCIALIST ECONOMIC THEORIES.....	68
3.1. German Historical School.....	68
3.1.1. Older German Historical School	71
3.1.2. Younger German Historical School.....	72
3.2. Socialist Economic Theories	76

3.2.1. Utopian Socialism	76
3.2.2. Socialist Theories before K. Marx	78
3.2.3. The Teachings of Karl Heinrich Marx.....	80
Conclusion	88
Key Words.....	91
Questions.....	91
Literature.....	91
 4. ORIGINS OF NEOCLASSICAL ECONOMIC THEORY.....	 93
4.1. Marginal Utility Theory	93
4.2. Characteristics of Neoclassical Economics	95
4.3. Austrian School	97
4.4. Cambridge School	103
4.5. Lausanne School.....	109
Conclusion	112
Key Words.....	114
Questions.....	114
Literature.....	114
 5. DEVELOPMENT OF NEOCLASSICAL ECONOMICS	 116
5.1. Neoclassical Economics of Consumer's Demand	116
5.2. American Neoclassicals	121
5.3. Welfare Economics	125
5.3.1. Older School of Welfare Economics	126
5.3.2. New School of Welfare Economics.....	128
5.4. Neoclassical Theories of Imperfect Competition	130
Conclusion	133
Key Words.....	135
Questions.....	135
Literature.....	136
 6. STOCKHOLM SCHOOL AND J. A. SCHUMPETER THEORY	 137
6.1. Stockholm School.....	137
6.2. J. A. Schumpeter Theory of Economic Development	140
Conclusion	144
Key Words.....	145
Questions.....	145
Literature.....	145

7. INSTITUTIONAL ECONOMICS	146
7.1. Characteristics of Institutionalism	146
7.2. Institutional and Neoinstitutional Economics.....	147
7.3. French Structuralism.....	153
7.4. New Institutional Economics.....	155
7.5. Public Choice Theory	158
7.6. Theories Responding to Contemporary Economics	162
Conclusion	167
Key Words.....	169
Questions.....	169
Literature.....	171
8. NEOLIBERALISM.....	172
8.1. Ordoliberalism – The Source of Neoliberalism.....	173
8.2. Neoliberalism of Neo-Austrian School	176
Conclusion	182
Key Words.....	183
Questions.....	183
Literature.....	183
9. KEYNESIAN ECONOMICS	185
9.1. Factors Leading to the Rise of Keynesianism	185
9.2. Keynesian Economics.....	186
Conclusion	199
Key Words.....	200
Questions.....	200
Literature.....	200
10. DEVELOPMENT OF KEYNESIANISM	201
10.1. Neokeynesianism	201
10.2. Postkeynesianism	212
10.3. Theories of Economic Growth	217
10.3.1. Keynesian Theory of Economic Growth	218
10.3.2. Neoclassical Theory of Economic Growth.....	222
Conclusion	228
Key Words.....	230
Questions.....	230
Literature.....	231

11. NEOCONSERVATIVE ECONOMIC THEORIES.....	233
11.1. Characteristics of Neoconservative Economics	233
11.2. Chicago School.....	234
11.3. Monetary Economics.....	245
11.4. Supply-Side Economics	251
11.5. Theory of Rational Expectations	255
11.6. Contemporary Trends of Economic Thinking.....	259
Conclusion	263
Key Words.....	265
Questions.....	265
Literature.....	266
12. THE RISE AND DEVELOPMENT OF ECONOMIC THINKING IN SLOVAKIA.....	268
12.1. Roots of Economic Thoughts in Slovakia.....	268
12.2. Economic Thinking of Stur's Generation	269
12.3. Economic Thinking at the Turn of 19th and 20th Century in Slovakia.....	271
12.4. Economic Thinking in Slovakia after 1918.....	273
Conclusion	276
Key Words.....	277
Questions.....	277
Literature.....	277
Summary	278
Záver	279
Literature.....	280
Nobel Prize Laureates in Economics	281
Name Index.....	283